
Izazovi kohezijske politike Europske unije i evaluacija njezinih učinaka

Ekonomski institut, Zagreb

Trg J. F. Kennedyja 7, Zagreb

6. studenoga 2025., 10:00 – 14:00

Smanjenje razlika u razvoju među regijama EU-a i izgradnja jedinstvenog europskog tržišta već su duže vrijeme općeprihvaćeni glavni ciljevi kohezijske politike EU-a. Međutim, znatne promjene u globalnom gospodarstvu – uključujući klimatske promjene, prijelaz na zeleno gospodarstvo, pandemiju bolesti COVID-19 i geopolitičke napetosti između SAD-a i Kine – donose potpuno nove izazove. Europska unija još nije dala sveobuhvatne i jasne odgovore na ta pitanja. Nedavna strateška izvješća (npr. **Kompas konkurentnosti EU-a**) i nekoliko novih sektorskih strategija (npr. u područjima energetike, automobilske industrije, obrane itd.) sugeriraju promjene u strukturi i ciljevima kohezijske politike.

Za Hrvatsku, kao korisnicu značajnih EU sredstava, promjene u kohezijskoj politici od velike su važnosti. One utječu ne samo na ciljeve nacionalnih programa, već i na način korištenja dostupnih instrumenata, npr. međuregionalnu suradnju, inovacijske lance vrijednosti i strategiju pametne specijalizacije (S3). Sve to može imati znatne učinke na gospodarstvo, znanstvene institucije, civilni sektor i druge dionike.

Navedeni problemi pozivaju na akciju donositelje odluka, provoditelje politika, poduzetnike, znanstvenike i sve relevantne aktere kako bi se pravovremeno pripremili i procijenili što te promjene znače za njihove buduće aktivnosti.

Cilj je radionice analizirati potencijalne promjene u kohezijskoj politici i drugim ključnim politikama EU-a do kraja tekućeg financijskog razdoblja (2021. – 2027.) i u glavnim crtama prikazati njihov razvoj u sljedećem planskom razdoblju. Naglasak će biti na razumijevanju potencijalnih učinaka na Hrvatsku i definiranju mogućih strateških odgovora.

Tematski fokus radionice:

- 1. Implementacija kohezijske politike** u inovacijskoj i industrijskoj politici, s naglaskom na prilagodbu novim prioritetima – uključujući teritorijalne ciljeve, industrijsku tranziciju, inovacije i stratešku autonomiju EU-a.
- 2. Jačanje apsorpcijskih, administrativnih, istraživačkih i strateških kapaciteta** hrvatskih dionika radi unaprjeđenja inovacijskih kapaciteta nacionalnih i regionalnih inovacijskih sustava.
- 3. Procjena učinaka** očekivanih promjena u politikama EU-a na Hrvatsku i rasprava o mogućim nacionalnim strateškim odgovorima i prilagodbama.

Sudionici radionice

Radionica će okupiti kreatora politika, analitičare, istraživače, profesionalne evaluatore, predstavnike civilnog društva i poduzetnike. Ova raznolikost dionika omogućuje provođenje visokokvalitetne, otvorene i kritičke rasprave koja može pružiti nove uvide, prijedloge i ideje za budućnost.

Program

10:00 – 10:10: **Uvod**

Uvod u skup – Ivana Rašić

Uvod u program – Zoran Aralica

10:10 – 11:00: **Kohezijska politika (uključujući S3) kao koordinacijski sustav – okrugli stol**

Moderator: Ljiljana Božić

Dominique Foray – Three questions on smart specialisation (*online*)

Mario Munta – Lessons learned from the EU's Pandemic Fund: A model for future cohesion policy?

11:00 – 11:45: **Analiza trenutne provedbe i učinaka kohezijske politike – okrugli stol**

Moderator: Domagoj Račić

Ivana Crnić Duplančić – S3 monitoring in Croatia: What the data reveal

Jakša Puljiz – Cohesion policy and the promotion of private investment in research and development in Croatia

Deni Nurkić – What does (not) work when supporting deep-tech startups and spinouts: ICENT/Nuqleus case study

11:45 – 12:45: **Što Draghijevo izvješće znači za industrijsku/inovacijsku politiku Hrvatske? – okrugli stol**

Moderator: Jelena Budak

Domagoj Račić – Implications of Draghi's sectoral policy proposals for Croatia's Smart Specialisation Strategy

Zoran Aralica, Ljiljana Božić, Marija Ježovit – What does the Draghi Report mean for Croatia – Analysis of specific themes

Slavo Radošević – Interplay of EU and national innovation/industrial policy

12:45 – 13:00: **Pauza**

13:00 – 14:00: **Prognoze za kohezijsku politiku u Hrvatskoj – okrugli stol**

Moderator: Zoran Aralica

Jakša Puljiz – ravnatelj Instituta za razvoj i međunarodne odnose

Iva Novak – ravnateljica Uprave za strateško planiranje i koordinaciju fondova EU, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Slavo Radošević – University College London

Stipe Župan – državni tajnik u Ministarstvu financija